

35. Un cos intel·ligent

No sabia que sabia tantes coses!

Temes	Discriminació, Educació i lleure, Salut i benestar
Nivell de dificultat	Nivell 1
Edat recomanada	7-13 anys
Temps estimat	2 sessions de 60 minuts
Grup	4-30 infants
Tipus d'activitat	Collage, debat
Resum	Els infants omplen una silueta d'un cos humà amb les coses que saben relacionades amb les diferents parts del cos. Han de parlar de com s'adquireixen aquests coneixements, i de què passa en cas que falti l'oportunitat o el dret d'adquirir-los, o si algunes parts del cos no es desenvolupen com caldria.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Descobrir els propis coneixements i habilitats i els dels altres. • Adquirir consciència sobre les maneres com s'aprèn i els llocs on s'aprèn. • Parlar del dret a l'educació. • Adquirir consciència sobre com són les persones amb diferents capacitats.
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Recollim revistes.
Material	<ul style="list-style-type: none"> • Papers grans • Retoladors • Revistes per treure fotografies • Tisores, pega i d'altres materials per crear un collage

Instruccions

Sessió 1:

1. Introduïm el tema tot recordant als infants que tenen el dret humà a poder aprendre i desenvolupar-se tant com sigui possible. Observem que els infants ja tenen molts coneixements i habilitats en les quals probablement no s'han aturat a pensar. Demanem-los, per exemple, que indiquin algunes coses que ara saben fer i que no sabien quan tenien cinc o sis anys (p. ex. llegir, escriure, comptar diners, dir l'hora). Explicuem que aquesta activitat se centrarà en el dret a aprendre i desenvolupar-se.
2. Dividim els infants en grups de quatre o cinc i donem a cada grup un paper que sigui prou gran com per dibuixar la silueta d'un dels infants, i donem-los materials per elaborar un collage. Explicuem l'activitat:
 - a. Cada grup ha de dibuixar la silueta a mida real d'un infant
 - b. Després heu de pensar en què sabeu i què es el que millor sabeu fer. Per cada cosa que sapigüeu fer, heu de pensar quina part del cos es necessita. S'han d'incloure habilitats físiques (p. ex. cantar, anar en bicicleta), mentals (p. ex. fer càlculs, recordar acudits) i de la personalitat (p. ex. ser bon amic, guardar secrets).
 - c. Després heu de fer aquest coneixement o habilitat visible: dibuixeu, pinteu, escriviu o enganxeu-ne representacions sobre la part del cos que es fa servir. Per exemple, si algú té facilitat per jugar a futbol, podria dibuixar una pilota de futbol al costat del peu (o del cap) de la silueta; si el fort d'algú és llegir, podria retallar un llibre i col·locar-lo al costat dels ulls o del cap de la figura; si algú té facilitat per cantar, es podrien dibuixar notes musicals sortint de la boca de la silueta.
 - d. Penseu en d'altres coses que sabeu i podeu fer, no només en el que feu millor.
3. Deixem els infants treballar fins que la figura estigui més o menys coberta de dibuixos, fotos, frases, etc.

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
Impressió amb finalitat educativa descarregada
des del web aheadedu.org/PetitCompass

4. Reunim tots els infants i demanem a cada grup que «presenti» la seva silueta a la resta, tot explicant algunes de les habilitats i coneixements que han arreglat. Si fos possible, deixem les figures penjades a la paret fins la propera sessió.

Sessió 2:

1. Demanem als infants que agafin les seves figures i tornin a formar els grupets originals. Els donem les instruccions següents:
 - a. Torneu a pensar en els coneixements i habilitats que heu il·lustrat en la vostra silueta. Com heu adquirit aquests coneixements i habilitats? Quin lloc, persona, institució o situació us va ajudar a aprendre aquestes coses? Per exemple, pots haver après a fer mitja o a jugar a cartes d'algun avi o àvia, pots haver après un joc d'un infant del barri, o pots haver après la història del teu país a l'escola.
 - b. Si pots identificar el moment en què vas adquirir certs coneixements o habilitats, dibuixa una fletxa des de la representació d'aquesta habilitat fins el marge del paper i escriu el nom de l'origen del teu aprenentatge.
2. Reunim a tots els infants i els demanem que presentin els resultats al gran grup. Fem una llista de les fonts de coneixements a mesura que vagin sortint, tot comprovant els elements cada vegada que es mencionin.

Reflexió i avaluació final

1. Reflexionem sobre l'activitat fent preguntes com:
 - a. Ha estat fàcil trobar coses que sou capaços de fer?
 - b. Hi ha diferències gaire grans entre els collages?
 - c. Us heu deixat alguna habilitat important en el collage?
 - d. Us recordeu sempre d'on va aprendre aquestes coses o habilitats?
 - e. Us ho va ensenyar sempre només una persona/lloc?
 - f. Per què creieu que us hem demanat que recordeu com va adquirir els coneixements o habilitats?
2. Relacionem l'activitat amb els drets humans fent preguntes com les següents:
 - a. Penseu que tots els infants poden aprendre les coses que heu mencionat? Per què?
 - b. Quines persones i institucions necessiten els infants per poder aprendre aquestes coses?
 - c. Hi ha persones i institucions que siguin més importants que d'altres (p. ex. l'escola és més important que un club esportiu)?
 - d. Què passa si falten algunes d'aquestes fonts de coneixements?
 - i. Per exemple, i si no hi hagués escola, com podrien aprendre els infants a llegir i escriure? Què passaria si no aprenguessin a fer-ho? És important? Com els afectaria durant la resta de les seves vides?
 - ii. Per exemple, i si no hi hagués d'altres infants amb qui jugar, ni familiars dels quals aprendre, ni esplais o casals de joves?
 - iii. Per exemple, i si un infant té una discapacitat i no pot anar a escola o a l'esplai o jugar amb d'altres infants?
 - e. Heu relacionat les diferents parts del vostre cos amb diferents coneixements i habilitats. Què passa si un infant té una discapacitat i no pot fer servir aquella part del cos? Hi ha maneres alternatives de fer i aprendre coses? Com pot un infant amb discapacitat desenvolupar d'altres habilitats?
 - f. Coneixes algú que tingui una capacitat d'aprenentatge limitada? Com penses que se'n surt aquesta persona? Li dones suport?

g. Per què penses que els infants tenen el dret humà a aprendre i desenvolupar-se?

Suggeriments de continuïtat

- Pengem els collages a la paret per tal que els vostres infants i d'altres els puguin veure.
- Les activitats «1. A cegues» i «11. El xerraire silenciós» animen els infants a plantejar-se com s'haurien d'enfrontar a les coses si tinguessin una discapacitat. L'activitat «17. Estimat diari» demana als infants que es plantegin la mateixa experiència des del punt de vista de tres infants diferents, un d'ells amb un trastorn d'aprenentatge i un altre amb una malaltia crònica.

Propostes d'acció

- Convidem algú que tingui un trastorn d'aprenentatge o una ONG que treballi amb aquest col·lectiu de persones a parlar sobre els trastorns d'aprenentatge i les estratègies d'aprenentatge alternatives amb els vostres infants.
- Presentem el concepte d'estils d'aprenentatge als infants (vegeu Capítol III), tot emfatitzant que hi ha molts tipus d'intel·ligències i maneres d'aprendre diferents. Animeu els infants a definir els seus propis estils d'aprenentatge i els mètodes que els resulten més senzills o que els suposen un esforç més gran. Provem de desenvolupar estratègies amb els infants per ajudar els altres amb el seu aprenentatge.

Consells per a la facilitació

- Aquesta activitat es podria fer també si els infants treballen amb figures individuals o per parelles.
- Animem els infants a posar un nom a la seva «persona», i a escriure'l al collage juntament amb els noms de tots els membres del grup.
- Hi ha infants als quals els costa recordar com van aprendre alguna cosa, especialment si l'han après d'una persona que es trobi fora del sistema d'educació formal. Recordem-los que aprenen moltes coses dels altres infants, així com dels membres de les seves famílies o dels adults que hi ha a les seves vides. Ajudem-los a veure que el contacte amb d'altres infants és una important font de coneixements que un infant amb discapacitat pot tenir vetada. No cal atribuir a algú totes les habilitats que hi ha a la llista, l'objectiu és que els infants puguin ser capaços de reconèixer la importància de les diverses fonts d'aprenentatge i coneixement.
- Durant la reflexió, ajudem els infants a crear la relació entre la manera de la qual ells van adquirir coneixements i habilitats i què passa si un infant no té accés a aquests llocs, institucions, persones o situacions.
- Posem l'èmfasi en el fet que tothom té el mateix dret a aprendre, encara que no tothom ho faci de la mateixa manera.

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
Impressió amb finalitat educativa descarregada
des del web aheadedu.org/PetitCompass

